

Tudor Arghezi

B. Marile teme ale liricii argheziene

1. Poezia filosofică:

- ars poetica: - Rugă de seară 1910;
- Testament 1927;
- Portret 1927;
- lirica existență: -în căutarea lui Dumnezeu: -Psalmi 1910;
- confruntarea cu moartea: -Duhovnicească 1927;
- De-a v-ați ascuns 1927;
- De ce-aș fi trist 1961;
- lirica sociogonică: -Cântare omului 1956;

2. Poezia socială:

- Cuvinte potrivite 1927;
- Cântare omului 1956;
- Flori de mucigai 1931;
- 1907-Peizaje 1955;

3. Poezia de dragoste:

- Cuvinte potrivite 1927;
- Versuri de seară 1935;

4. Poezia jocului a boabei și a fărâmei:

- Cuvinte potrivite (Cântec de adormit Mișura)
- Buruieni
- Marțișoare
- Prisaca
- Cartea cu jucării (proze)

1. Poezia filozofică argheziană se adapă din singuratatea, ca ființa gânditoare a omului pe pământ. Sursa ei se află în permanenta căutare a unui "Dumnezeu" care refuză a se arăta și care determină o stare sufletească de permanentă pendulare între credință și tăgadă. Poetul acceptă și refuză succesiv existența dumnezeirii, trecând prin cele mai felurite și contradictorii stări de spirit

.Eșecul lui Arghezi de a ajunge la revelația divină l-a condus pe acesta la o viziune panteistică asupra vieții atâta vreme cât cerul ramâne mut. (Psalmii)

O temă bine reprezentată în poezia filozofică este aceea a confruntării omului cu moartea în care distingem trei atitudini:

- a) spaima de neființă, de neant (Duhovnicească)
- b) acceptarea ca pe un dat firesc, în sens mioritic, a morții (De-a v-ați ascuns)
- c) spaima de moarte care este atenuată de gândul că, atât cât trăiește, omul se ilustrează prin realizările și împlinirile sale (De ce-aș fi trist ?)

2. Poezia socială în concepția lui Tudor Arghezi este una de angajare socială, de participare activă la transformarea naturii și a omului însuși, a societății așa cum vedem în Rugă de seară, Testament, Belșug, Plugule, Caligula, Blesteme, Cântare omului, 1907-Peizaje.

3. Poezia erotică arghezienă se resimte de influența eminesciană. Poezii de dragoste întâlnim în volumele Cuvinte potrivite [Melancolie, Toamna, Despărțire, Creion (obrajii tăi mi-s dragi), Creion (Trecînd pe puntea-ngustă)] și volumul Versuri de seară.

Două atitudini se pot defini în trăirea sentimentului de dragoste:

a) Una de reticență, de amânare a clipei erotice (Melancolie, , Creion (Obrajii tăi mi-s dragi))

b) Împlinirea erotică care este urmarită și exprimată în ambianța universului casnic din care natura vegetală și animală, în toată bogăția, varietatea și splendoarea ei, nu poate lipsi.

Femeia devine stăpâna acestui univers, ea fertilizează acest univers în care bărbatul devine sub influența pozitivă a femeii un luptător și un demiurg (Mireasa, Căsnicie, Mirele).

4. Tudor Arghezi continuă tradiția lui Emil Gârleanu și a lui George Topîrceanu în descrierea universului mărunț, al viețuitoarelor fără cuvânt. Nicăieri ca până la el lumea viețuitoarelor fără cuvânt, de la găzele minuscule, la felurimea păsărilor (cocoși, rândunele, vrăbii, lăstuni, etc) și patrupedelor casnice (vacă, măgari, iezi, porci, căței, pisici, etc) n-a căpatat un contur mai unitar și mai complex zeitatea umană, în cele mai felurite ipostaze, de la copil până la matur. Poetul se coboară până la dimensiunea ludică a vieții. Din toată această poezie (Cântec de adormit Mițura, Versuri de seară, Buruieni, Martîșoare, Cartea cu jucării, Copilărești, Prisaca), reiese gingășie, inocență, prospețime și delicatețe. Universul e mărunț, atitudinea e de joc, dar meșteșugul poetului e neîntrecut și metafora se însiunează firesc în text pentru a sublinia că esențele cele mari ale vieții există și în lumea mărunță de cele mai multe ori adevărate și mai convingătoare ,în orice caz statornice, decât în lumea gravă a oamenilor.